СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 186. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 12. серпня 1931. VOL. XXXIX. No. 186. Jersey City, N. J., Wednesday, August 12, 1931. THREE CENTS.

КОМІСІЯ ВИКЕРШЕМА СКРИТИКУВАЛА БРУТАЛЬНОСТИ ПОЛІЦІЇ

КАЖЕ, ЩО ПОЛІЦІЯ ДОПУСКАЄТЬСЯ ПРИ ВИМУШЕННЮ ЗІЗНАНЬ НЕЧУВАНИХ ВАРВАРСТВ.

ВАШИНҐТОН. — Комісія Викершема предложила президентови Гуверови звіт, який відноситься до засобів, котрих уживає американська поліція, щоби добути зізнання від арештованих осіб, підозрілих за поповнення ріжних проступків чи злочинів.

Звіт має 347 сторін друку. Є в нім богато матеріялу, який зібрано в ріжних містах Злучених Держав, а особливо в Ню Йорку. З нього виходить, що саме в Ню Йорку є найбільше зловживань з боку поліції, котра знущається над арештованими в спосіб, який нагадує найтемніші часи середновіччя.

Звіт підчеркує, що практиковані поліцією методи „третього ступня" являються ганьбою для культурного суспільства. В звіті кажеться, що вистарчить поглянути на обжалованих, як їх переводять від поліції до судді, щоби зорієнтуватися у поліційних надужиттях, бо всі арештовані є покриті звичайно синяками, а їх лиця попухлі. Дотого арештовані так перелякані, що навіть бояться признатись перед суддею, що їх бито на поліції.

Звіт домагається від конґресу, щоби змінив відповідні закони і положив конець надужиттям поліції.

КУБІ ГРОЗИТЬ РЕВОЛЮЦІЯ.

ГАВАНА. — Конґрес дав повновласть президентови Мачадови проголосити стан облоги над цілим островом. Показується, що відносини на Кубі дуже напружені. Цензура не дозволяє подавати правдивих відомостей. Але це певне, що революціонери атакують правительственні війська, та що ллється кров.

ЦІНИ НА БАВОВНУ ДАЛІ ПАДАЮТЬ УНИЗ.

НЮ ЙОРК. — З урядових обчислень виходить, що сьогорічні бавовняні жнива дадуть 15,584,000 звоїв бавовни, себто на 1,500,000 звоїв більше, ніж це обчислено з боку приватних підприємців. Наслідок цього був такий, що ціна на бавовну спала на біржі до $7 за звій а в доставі на жовтень до $6.70, себто спала до ціни, яка була ще в 1905 році.

СТОЛІТТЯ ЗАЛІЗНИЦІ.

ОЛБАНІ. — При клопотах з депресією і безробіттям забуто відсвяткувати столітню річницю першої залізниці. Було це 9 серпня 1831 р., коли Де Вит Клінтон пустив у рух з Олбані першу льокомотиву з кількома пасажирськими возами. Перші подорожні добре натовклися підчас дороги, а до того дим з льокомотиви не давав їм дихати, а іскри нищили одяг. На однім подорожнім занялася навіть одіж від одної такої іскри. Ота льокомотива стоїть тепер на виставі на двірці Ню Йорк Ґренд Сентрал.

ГУВЕР ЗАЧИНАЄ 57 РІК.

ВАШИНҐТОН. — В понеділок минуло президентови Гуверови 56 літ. Зприводу свята уродин не було ніяких принять, як це бувало давніше. Гувер працював цілий день як у звичайні дні.

ЗАБОГАТО ПШЕНИЦІ.

ВАШИНҐТОН. — Департамент хліборобства подає, що сьогорічний збір пшениці виноситиме 893,582,000 бушлів, себто буде на 8.7% більшим ніж пересічний збір за останніх пять років. Це спричинює нову журу урядови, бо й без того було вже в Америці забогато пшениці.

ДОБАЧУЄ БЕЗРОБІТНУ ПАЙКУ.

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Геберт з Род Айленд каже, що з якого боку уряд не підходив би до забезпечення на випадок безробіття, то скінчить на державній безробітній пайці, яку практикує Англія, Німеччина та інші краї.

Геберт добачує в безробітній пайці одну недостачу, а це те, що її визискується дуже часто для політичних цілей.

ПРОТИ ПІДВИШКИ ЗАЛІЗНИЧИХ ОПЛАТ.

ВАШИНҐТОН. — Залізниці кажуть, що вони стоять над банкротством і домагаються 15-процентової підвишки на перевіз товарів тяґаровими поїздами. Проти цього виступає „Інтерстейт Комерс Коміщен", а також представники фармерів. Кажуть, що за останні роки збанкротувало 682,850 фармерських господарств, себто 10% усіх фарм, які є в Злучених Державах. Нова підвишка на залізниці коштуватиме фармерів новий видаток у сумі $150,000,000, якого вони не можуть оплатити.

УСУНУЛИ ВСІХ КАТОЛИЦЬКИХ УЧИТЕЛІВ.

МЕКСИКО СІТИ. — Ґенеральний директор виховання в стейті Вера Круз видав декрет, яким звільнив зі служби в початкових і вищих школах усіх учителів, котрі визнають католицьку релігію,

МАСОВІ АРЕШТИ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН І СТУДЕНТІВ НА УКРАЇНІ.

Останніми тижнями безустанно надходять вісти про все нові арештовання в Харкові і Київі. В Києві в одній лише політехніці заарештовано понад 60 студентів. Закидають їм, що вони належать до протирадянських орґанізацій. В околицях Одеси заарештовано понад 800 українських селян за спротив проти насильної колективізації. З них 130 розстріляно, а решта в одеських тюрмах чекає суду.

ЗАНОСИТЬСЯ НА ВІЙНУ.

Все населення далекого сходу, цебто східнього Сибіру, переконане, що через безустанні тертя між Японією й Росією незабавом виникне війна. Хто лише має куди, той утікає відти на всі боки. На очах видно, як Японці приготовляються на азійській суші до війни. Як перед 1904. р., так і тепер усі міста східного Сибіру переповнені японськими ремісниками і мандрівними купцями, котрі то не так займаються ремеслом і купецтвом, як радше шпіонажею для Японії.

ЄЗУЇТИ ГРЕКО-КАТ. ОБРЯДУ.

Читаємо в закарпатських пресових орґанах: Чин Єзуїтів прийме на найближчий рік учеників з матурою із Словаччини і Підкарпатської Руси до новіціяту, що буде отворений в Ружомберку. Члени греко-кат. обряду збережуть свій східний обряд і як священики повернуть на Підкарпатську Русь. Зголошуватися в монастирі в Кошицях. До цього поклику додана така примітка: „Єзуїти східнього обряду будуть працювати не тільки для своєї віри, але для свого руського народу".

ГРЕКО-КАТ. ЦЕРКВА НА МОРАВІ.

Товариство ширення памятників славянської культури на Мораві закупило прегарну стару деревляну церкву села Глинянці (біля Сваляви на Закарпатті) і перевезло її до села Кунчиць, де вона буде поставлена в найкращій околиці. До цієї вістки варто додати, що минулого року перевезено подібну церкву з села Медведовець до Праги, де її уставлено як цінний памятник нашої архітектури в городі (парку) Кінського.

СТРІЛЯЮТЬ ЯК ДИЧИНУ.

Знов стріляють у карпатських горах. Гуцул Филип Морочко застрілив на верху Грубано, коло Плоски, 27-літнього Василя Циґу з Шипоту. Тяжко раненого Циґу принесли до господаря Ілі Гудими, де він по годині вмер. Убивника арештувала жандармерія. Циґа був дезертир. Причини вбивства покищо не знати.

ВІЙСЬКО ЗАСТУПАЄ РОБІТНИКІВ.

В Ґродні застрайкували в пятницю, 10 липня ц. р., робітники електрівні і водотяґових закладів. По кількох годинах по відході робітників технічні військові відділи урухомили електрівню. Військо охороняє електрівню і водотяґові заклади. В пятницю арештовано секретаря професійних союзів, Казимира Красінського, задля страйкової акції.

КОНФІСКАТА ПОВІСТИ.

Окружний суд у Тернополі затвердив конфіскату книжки д-ра Андрія Чайковського „Сагайдачний", історичної повісти в шістьох томах, а саме другої части „До слави". Зміст цієї книжки, сказано в мотивах затвердження, спонукує, мовляв, український нарід до погорди і ненависти супроти польської державности. Є це друга конфіската тої повісти, а перша другої її части. Як відомо, конфіскату першої части тернопільський суд ухилив.

ГРАДОВА ТУЧА В ТЕРНОПІЛЬЩИНІ.

В громадах Забойки й Ходачків Великий упав град величини волоського горіха і знищив 50 проц. збіжа на полях.

ПОГИБЛА ПІД ЗАВАЛЕНИМ ДАХОМ.

В часі бурі завалився дах над молотільнею фільварку Зміївка, пов. Теребовля, вбиваючи на місці Стефанію Лень, яка там сховалася перед дощем.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ І ФОТОГРАФІЙ ЧЛЕНІВ І ВІДДІЛІВ ДО КАЛЕНДАРЯ У. Н. СОЮЗА НА РІК 1932.

Календар У. Н. Союза, який розходиться у багатьох тисячах примірників, є найліпшим середником до оголошувань поміж американськими Українцями. Хто має який бизнес, а залежить йому на тім, аби про нього знало як найбільше людей, повинен дати своє оголошення до календаря У. Н. Союза. Ціни є вельми приступні, зваживши, що наклад буде виносити 20,000 примірників. Ціла сторона, 34 кв. цалів, коштує $30.00; половина $15.00; чверть $10.00; осьма часть $5.00; перша й остання сторона в части оголошень по $35.00. Хто хотів би в своїм оголошенню помістити також і фотоґрафію, чи то свою чи свого бизнесу, мусить прислати з неї готову до друку клішу; коли ні, то поносить кошт виготовлення такої кліші з фотоґрафії, то значить, що його оголошення буде стільки корожче коштувати, скільки виносить кошт виготовлення з фотоґрафії друкарської кліші.

Текст оголошень мусить знаходитися в редакції по день 30 серпня б. р. Гроші за оголошення належить посилати рівночасно. Оголошення на кредит безуслівно не будуть друкуватися.

Фотоґрафії Братств і Товариств. Відділи У. Н. Союза, а також кружки співацькі і театральні, школи, банди, які є при відділах У. Н. Союза (коли який кружок, співацьке товариство і т. п. не є при відділі У. Н. Союза, таких після ухвали не будеться поміщувати у календари), хотілиб, аби їх фотоґрафії були поміщені в календари на 1932 рік, зволять їх прислати на адресу „Свободи" найдальше по день 30 серпня б. р. Рівночасно проситься прислати з фотоґрафією чек або моні-ордер, виписаний на імя „Свободи" на суму $10.00. Ці гроші ужиється на покриття коштів виготовлення з фотоґрафії друкарської кліші. Місце в календари безплатно.

Всі фотоґрафії мусять бути добре опаковані.

Всі письма належить адресувати:

„SVOBODA"
81-83 GRAND ST., або P. O. BOX 346,
JERSEY CITY, N. J.

СЕНЗАЦІЙНЕ САМОВБИВСТВО ЗАЛІЗНИЧОГО КАСІЄРА У ЛЬВОВІ.

Недавно, бо 1 липня ц. р., невідомі справники вкрали з каси товарового двірця 92,060 зол., але так зручно, що каси це ушкодили. Подібна крадіж 50,000 зол. з цеї самої каси була 1929 р., але справників тої крадіжи не викрито. Тому поліція, заінтриґована другою з черги крадіжю з цеї самої каси, арештувала як підозрілого касієра Владику, який дотепер перебуває в слідчих арештах. Крім топо поліція перевела кільканацять ревізій і спровадила в пятницю, 10 липня ц. р., в год. 4 попол., старшого залізничого асесора, О. Ройка, який зложив сензаційні зізнання та назвав з прізвища кілька осіб, замішаних у крадіжі 92,000 зол. Та нечайно попросив Роєк дозволити йому вийти до кльозету. Не минуло ще 5 хвилин, як залунав стріл з револьвера, яким Роєк позбавив себе життя. Смерть наступила негайно, бо стріл вимірив собі в голову.

ДЕНЬ „РУССКОЙ КУЛЬТУРИ" В МУКАЧЕВІ.

Мукачівський „Український Голос" пише: „7-го червня у Мукачеві відбувся „День Русской Культури". У поході брало участь приблизно 7—800 осіб. Селян не було більше, як 70—80. Маніфестанти рекрутувалися головно з дітей народних шкіл і „учащейся молодьожі". Дітей ловили насильно і рядили їх у пари. Було багато жидівських дітей. Між розпорядчиками був і Лойчі з прапориком у руці (цей Лойчі знаний розпорядчик на похоронах, душевно дефективний.) Фама мовить, що дощ падав через те, бо Бога не можна було підкупити грішними „деньгами".

З ЖИТТЯ НАШИХ ПЛАСТУНІВ.

Дня 21 червня ужгородські пластуни мали посвячення свого прапора. Чину посвячення довершив у катедральній церкві капітулярний вікарій о. Олександер Стойка. З тим прапором (жовто-блакитної барви) виступали закарпатські пластуни в числі 80 на недавньому міжнародньому зїзді пластунів у Празі.

НЕОБЕРЕЖНІСТЬ ПРИЧИНОЮ СМЕРТИ.

В громаді Межигірці, пов. Станиславів, Катерина Орловська і Марія Сиротюк копали глину. Нагло земля обірвалась і засипала обі жінки. Орловська згинула на місці, Сиротюкову вратували.

ОДИН, ЩО ХОЛОДНОКРОВНО ХОТІВ УМЕРТИ.

Букарештенський купець Павелеску, якому запротестовано кілька векслів, покінчив з собою, зарізавши себе кухонним ножем. Перша його думка була кинутися під трамвай і написав уже був картку, що він сам рішив згинути й кондуктор не винен. Та пізніще вийшов пізно в ночі з подвіря, перетяв собі гортанку й бючки на руках, а бачучи, що смерть не приходить, застромив собі ніж у саме серце. Але не встиг його більше вибрати. Його так і знайдено з ножем застромленим у грудях. Цікаво, що при цілій цій операції не видав він ані стогону з уст.

АНҐЛІЙСЬКІ ГРОМАДЯНСЬКІ ДІЯЧІ В ОБОРОНІ УКРАЇНЦІВ

ПУБЛІКУЮТЬ ЛИСТ ДО АНҐЛІЙСЬКОГО МІНІСТРА ЗАГРАНИЧНИХ СПРАВ.

ЛОНДОН. — Ряд анґлійських діячів подав до публичного відома лист, який вони вислали до Гендерсона, анґлійського міністра заграничних справ, у справі галицьких Українців.

Цей лист звертається до нього не тільки як до британського міністра, але і як до голови Комітету Трох при Лізі Націй.

Лист звертає йому увагу на те, що від відомої карної експедиції польської армії в Галичині минуло вже девять місяців, а жалоби Українців проти неї ще не були вирішені Лігою Націй.

Далі діячі звертають увагу Гендерсона, що вирішення справи цих жалоб лежить в інтересі не тільки української меншини під Польщею, але й усіх меншин у світі та в інтересі Ліґи Націй, що ґарантувала закони на охорону меншин.

Лист переходить до рішення справи в травні. Тоді Ліґа відложила вирішування, щоби не перешкаджати польсько-українським переговорам. Цих переговорів не ведеться, а польський уряд домагається як першої умови таких переговорів відкликання жалоб до Женеви. В Галичині положення Українців не поправляється. Українську мову та права Українців обмежується на всякі способи.

Наконець лист взиває Гендерсона, як голову Комітету Трох, щоби він вплинув на польський уряд і довів до переговорів між польським урядом та українською парляментарною репрезентацією перше щодо відшкодовання за „пацифікацію", а друге щодо автономії, а рівночасно щоби поставив українську справу між справи дня перед найближчим засіданням Ради Ліґи Націй.

ВЖЕ Й ФРАНЦУСЬКИЙ ПРЕМІЄР ЗБИРАЄТЬСЯ ЇХАТИ ДО НІМЕЧЧИНИ.

ПАРИЖ. — Нині вже й французька націоналістична преса признає, що загальне голосування над розвязанням пруського сойму підкріпило сильно німецький умиркований уряд. Франція вже не жде приходу скрайних елементів до уряду Німеччини, але думає накладати з умиркованими. Французький премієр має незадовго відвідати Берлін.

НАРАДИ В СПРАВІ НІМЕЦЬКИХ ДОВГІВ.

БАЗИЛЄЯ (Швайцарія). — Алберт Виґин, представник американських банкирів, збирає тут наради банкирів ріжних країн, щоби нарадитися в справі продовження коротко-реченцевих позичок Німеччині.

Виґин, котрого люто нападали французькі ґазети, заявляє, що пруське загальне голосування сильно скріпило становище Німеччини та тих міжнародніх чинників, що стремлять до мирного полагодження европейських клопотів.

УГОРЩИНА СПОДІВАЄТЬСЯ ПОЗИЧКИ.

БУДАПЕШТ. — Директори угорського державночо банку сподіваються дістати в коротків часі 25 міліонів долярів державної позички.

Край сильно відчуває потребу капіталу. Ціни на всякі продукти ростуть сильно вгору.

ПОЛІТИЧНЕ НЕВДОВОЛЕННЯ В ІРЛЯНДІЇ РОСТЕ.

ЛОНДОН.—Урядники Вільної Ірляндської Держави кажуть, що в краю видно богато признак політичного невдоволення. Скрайні републиканці, що стоять за повне зірвання політичних звязків з британською державою, зброяться. В краю є богато вбийств, а бандити тероризують суди. Уряд думає почати драстичні міри для вдержання спокою.

ТАЙФУН У ЯПОНІЇ.

ТОКІО. — Страшний тайфун перейшов у понеділок по острові Міяко. Буря знищила коло 2,000 будинків, в тому числі 6 шкіл. Море викинуло досі 5 трупів. Число ранених велике.

В повіті Шузука трясла́ся земля. Населення вибігало з домів на вулицю та просиділо там у темноті, поки не розвиднілося.

ЩЕ НЕ ЗНАЙШЛИ ЛІТАКА КРЕЙМЕРА.

КОПЕНГАҐА (Данія). — Літаки й кораблі далі шукають по морю літака американського летуна Креймера, що вибрався на лет до Копенгаґи, осів був на воду коло островів Шетленд, піднявся до лету наново й відтак пропав без вістки.

Тепер уже починають побоюватися за його долю. Бояться, чи не заніс його вітер кудись на північ, де пошукувань відразу не роблено.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	0 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

Телефон „Свободи": Montgomery 498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ОРҐАНІЗУВАТИ ПУБЛИЧНУ ОПІНІЮ

Переконуємося, що навіть у таких несприятливих відносинах, серед яких доводиться нам тепер жити на своїх землях під окупаціями і на чужині, можна зробити велику роботу для добра нашої державної справи. А саме можна підготовити чужинецьку громадську опінію для розуміння наших державницьких змагань.

А така опінія — справа важна. Освалд Вилард, головний редактор тижневика „Ди Нейшен", обговорюючи мілітаристичну й імперіялістичну політику Франції, радить орґанізувати публичну опінію в допомогу урядам таких великих держав, як Злучені Держави і Велика Британія, бо, каже, вони самі не годні дати собі ради з Францією, яка провокує нову неминучу світову війну.

Як найуспішніший спосіб боротьби з затіями Франції вважає Вилард зорґанізування публичної опінії світа проти Франції.

Коли уряди Злучених Держав, Великої Британії й інших держав потребують для переведення своїх плянів помочі світової опінії, то щож доперва можна сказати про Українців, котрі не мають ні держави, ні свого уряду.

Наша спроба зі здобуттям публичної опінії, яку започатковано зприводу польської „пацифікації", дала, як на наші обставини, гарні висліди. З того виходить, що треба нам ту акцію далі продовжувати. І тому треба нам приступати до дальших видавництв чужими мовами, в яких ми освітлювали би злочини окупантів українських земель, доказувалиб актуальність української державницької справи та потребу її залагоди як передумови дійсного замирення Европи.

Коли ходить про американський ґрунт, то ця справа була обширно обговорена на останнім конґресі „Обєднання". Там і рішено приступити до відповідних публікацій. Як перша така публікація появилася видана Обєднанням книжка „Поліш Атросітіс ін Юкрейн".

Наша іміґрація вже мала нагоду познайомитися з цею працею. Вона мала теж нагоду почути чужі голоси про вартість цеї праці. Тепер ходить ще про те, щоби вона розійшлася вцілости саме тепер, коли справу польської „пацифікації" ще далі обговорюється у чужинецькій пресі і вона має бути розглянена на Зборах Ліґи Націй.

Тому наші орґанізації повинні негайно подбати, щоби та книжка доконче дісталася саме тепер до редакцій американських часописів і до рук визначних Американців.

Д-р Остап Грицай.

В 500-ЛІТТЯ ПОДВИГУ І СМЕРТИ ЖАННИ ДАРК

(1431—1931).

(2)

II.

Вонаж ще як пів-дитина мала в самоті улюблених нею затишків в селі — над одним жерелом з цілющою водою — видіння, в яких їй привиджувались почитані нею святі. І таксамо знала вона гаразд якесь старе, в Льотрінґен з давніх давен поширене і з переказами звязане пророцтво, по якому „одна льотрінґська дівчина з ліса Шені мала стати спасителькою Франції". Одначе покищо Жанна не говорила про такі подробиці свойого душевного життя з ніким; вона берегла їх у серцю як тричі святу тайну, хоч після того, як Англійці **в р. 1424** перемогли Французів **під Вернеіль,** таємничі видіння стали вражати її як щораз більш однозначні обявління волі небес щодо її завдання як майбутньої спасительки краю. Одного дня в саме полудне — так висвідчувала опісля сама Жанна перед судом — вона почула від сторони церкви голос, що кликав її, а коли вона після трикратного заклику пішла за ним, здавалось їй, що бачить архангела Михаїла, який взивав Жанну бути готовою „рушати в дорогу, щоб допомогти королеві, **бо така заповідь Господа".** Її провідницями на тому шляхові мали бути свята Катерина й Марґарета, які небаром явились їй теж, кожна „гарна, лагідна й повна покори", — і французькою мовою „як мовою народу, по стороні якого стояли", знову взивали її **„податись у Францію".** А від того часу Жанна чула такі таєничі голоси два і три рази тижнево. Але хоч і як глибокою вірою була перепоєна її чиста душа, вона ще довго-довго не важилась говорити про своє післанництво з ніким, аж літом в р. 1428, коли Англійці — як це вже було сказане вище — облягли Орлеан, і найсильніший форт цієї твердині, **Летурель,** упав в руки ворогів, Жанна рішилась виконати наказ таємничих голосів і звірилась зі своїм наміром щляхтичеві Бодрікур, командантові найближчої військової залоги **в Вокулер.** Він, хоч вражений мовою простої дівчини, відправив її спершу два рази з нічим та думав про те, щоб веліти попам вигнати з неї чорта. Але коли Жанна всетаки звернулась до нього втрете, Бодрікур завагався і вислав її вкінці під відповідною збройною охороною до короля, що пробував тоді в місцевости **Шінон.** Жанна мала притім на собі мужеське одіння і була узброєна мечем, а за ввесь час дороги до короля виявляла велику відвагу, дарма, що та дорога була тоді скрізь загрожена ворогами. Так вона вкінці дісталась щасливо до Шінон.

Тут, в оточенню короля, принято було перші вістки про появу сільської дівчини заздалегідь з глумливими насміхами та повним недовірям щодо її, як казалося, божевільних замислів. А королеві відраджували взагалі допустити Жанну перед своє лице. І можна догадуватися з усією певністю, що той королівський непотріб був би точнісько пішов за радою своїх вельмож і коханок, колиб може не та обставина, що прийом Жанни впрояві всього двора, міг царедворській зґраї дати всетаки неабияку нагоду посміятися гаразд з бідної селюшки тай так хоч коштом Жанни дещо уріжнороднити гнилу атмосферу королівського життя в Шінон. Так **9. марта 1428,** саме в дуже критичний час облоги Орлеану, дівчина з Домремі була допущена до короля, оточеного всім своїм двором. По переказам сучасних Карло сховався притім так, щоб Жанна, яка досі не бачила його ніколи, мусіла перш усього вгадати, котрий то зі стоячих довкола вельможів — король. Та проте вона пізнала Карла зараз, і таксамо без труду, певно, на причуд простими й важливими словами почала говорити до нього. — **Моє імя Жанна дівчина** — були її перші слова — **мене Господь післав вам в оборону, благородний дофене (престолонаслідинку), якщо ваша ласка дати мені відділ війська; з божою помічю та з допомогою зброї я вратую Орлеан від дальшої облоги і наперекір вашим ворогам поведу вас а жгеть у Ренс (коронаційне місто). Оце сказати вам повелів мені Господь, якого волею є, щоб Англійці відступились у свій край".**

Злачить — Жанна коротко і звязко домагалась від короля, щоб він вислав її на чолі окремої армії на відсіч Орлеанові. Але в очах Карла такий замисл Жанни скидався по своїй суті — принайменше покищо — на щось страшенно сумнівне, і він волів в першу чергу провірити окремій комісії, зложеній з теольоґів, чи Жанна добра католичка, а окремій жіночій комісії, чи вона ще — непорочна дівчина. Щойно успішний присуд цих обох трибуналів спонукав короля поставитися серіозно до прохання дівчини. Карло, не так з переконання про післанництво Жанни, як радще під напором політичних обставин, які домагалися ратунку за всяку ціну, повелів постачити Жанні повний лицарський риштунок, зброю, коні й людей, виготовити для неї білий прапор, вишиваний золотими леліями, з подобою Христа на престолі та з земною кулею в руці, а притім дати їй освячений переказами меч, що був захований за вівтарем церкви св. Катерини у **Фірбоа.** І коли вона так, сама гарна з темним волоссям, милим, повним лицем і невимовною дівочою принадою своєї середньо великої постаті, явилась на білому коні перед приданим їй військом, то й найбільш зневірені душі в рядах жовнірів почали сповнятись новою надією, а й найгрізніший рубака між ними почув раптом в загартованому боями серцю — блаженність віри в боже післанництво тієї Непорочної.

— На Орлеан! На Орлеан!

О, вже ген далеко-далеко за тобою твоє рідне село, твоє тихомирне Домремі, преславна дівчино! Щойно покинула ти його, батьківщину милу, з твоїм нечайним відходом в чужий, далекий світ, та проте прочуйна туга за тобою лишилась затишними просторами рідної сторони скрізь... То там, де колись вдумчивою дитиною над благодатним жерелом, між старими вербами, про святих богослужниць солодко мріяла, там журно плеще тиха вода і ніби про тебе, незабутня, казку предивну каже... А по середині села прадідний старезний бук, стільки разів в минулому твоїми дрібними руками вінчаний, він ніби про тебе в тужливих думах застиг, і коли на весну хлопці й дівчата знову зберуться радісно вінчати його, то в ласкавих подихах зеленого листя буде зітхання за тобою... І стара церква зі скромною червоною вежею, тепер, без твоїх розмолених розмов з небесами, мов самотою покинена рідна мати, і ряд високих топіль ген на шляхові у Вокулер, турботно сумує в синяві далечі, ніби водно тебе та надаремно з містечка дожидаючи...

Прощай, прощай!

Цеж уже невідомий тобі світ — уже Орлеан **(1429).** Та от, чудесна перемога Жанни тут починається від того, що вдається їй в першу чергу уможливити від сторони міста Бльоа кораблем довіз харчів до обложеної твердині і збільшити залогу командованою нею армією, числом 2—3000 чоловіка. І тому, коли Орлеанці побачили її вперше в ночі, при світлі смолоскипів, на її білому коні, то залунали тисячкратні оклики нечуваного захвату. Вісім днів опісля обложені добули під її проводом форту **Сен-Люп,** а після того Жанна повела оборонців міста на найтяжчий бій, в боротьбу за згаданий вже преважний форт Летурель, де Анґлійці зосередили свої найдужчі сили. Розгорілась тут січа на життя і смерть, бо Анґлійці знали гаразд, що з першою рішаючою перемогою Жанни вона добуде необчислимого впливу на французьку армію. Отому й довго хиталися терези боротьби. Згодом Жанна знайшлась в найгорячішім бою, а коли підчас видвигання воєнної драбини в однім місці боєвого фронту ворожа стріла зранила її у плече, вона не могла поздержати сліз і заплакала. Але така велика й така животворна була душевна сила тієї жінки, що коли дотеперішній командант французького війська, полководець Діноа, бачучи щораз більшу небезпеку з непереможним наступом Анґлійців, велів уже трубіти сурмачам до відвороту, то Жанна вхопила ще раз прапор і, візвавши жовнірів до нового наступу, кинулась на їх чолі з таким розмахом на Англійців, що не зміг опертись їй ніхто. І от чужинецький ворог, стривожений до краю, як казали Англійці, **„чарівницею"** та її **„чарами",** тими **„подвигами пекла",** почав урешті втікати на лоб, на шию, лишаючи в поспіху багато зброї та воєнного добра в користь Французів. — Орлеан був уратований, перше завдання Жанни довершене з незрівнаним успіхом. **„Орлеанська діва"** — так називав її відтепер французький народ, але це покищо був тільки початок.

Жанна ось сама проголосила своїм другим завданням — як пригадуємо собі з її слів до Карла — запровадити його у місто Ренс.

Це іменно було ще від **р. 1173** коранаційне місто королів Франції, і поки тут Карло не був коронований, то коронація його в кожному іншому французькому місті — ось як тепер нпр. в Поатіє — мусіла вважатись тільки провізоричною і тимчасовою. Про це знав Карло таксамо добре, як і Жанна, ба, але як тут дістатися йому до Ренс, коли вся та область краю була в руках Англійців, яких сильне залоги були по всіх важніших містах північної Франції? Але перемога Французів під Орлеаном добула такого **великанського впливу на духа в народі,** що навіть найбайдужніші досі спішили тепер в ряди, ведені Жанною. Пани - аристократи, що хитались ще завжди між Анґлійцями і Карлом VII., станули врешті отверто по стороні рідного народу і жертвами в грошах та в людаях скріплювали й піддержували визвольний боєвий фронт, так могутньо видвигнений дівчиною з Домремі. Словом — **національна свідомість, та найспасенніша й наймогутніша стихія в кожному народі, зокремаж в того, якому треба боротись за волю, почала розпалюватись в душахх Французів щораз бурхливішим вогнем.** До війська, веденого Жанною, почали горнутись згодом усі, кому була кривда від чужих і своїх (панських) наїздників, і отак Жанна виборює ще тогосамого року в короткім часі ряд дальших перемог. Особливож під **Жаржо,** де перемогла анґлійського вожда Сефока, хоч сама була важко ранена каменем в шию, та під **Пате,** де взяла в полон анґлійського полководця **Тальбота.** І саме ці перемоги змогли прокласти їй шлях у місто Ренс, де після прогнання бурґундської залоги справді відбулась урочиста коронація Карла на короля всієї Франції **(17. VII. 1429).**

(Конець буде).

В. Будзиновський.

ТРИ ПОКОЛІННЯ

(Свобідно за Купером)

(19)

— Про вас ніколи! — Андрій крикнув і метнувся до неї.

Варка щезла за дверми. Андрій вибіг за нею, але вона пропала. Не поступив до кімнати Жулицького, а пішов просто до хати Капія.

В Жуличах вже всі знали, що Жулицький дав Футрикови приказ арештувати Капія. Також знали, за що. Всі жалували старого мисливого, але всі також знали, що в інтересі всіх влада повинна бути шанована. На думку всіх Капій мусів дістати кару арешту, хоч би дуже малу. Щоби Капій знов не прогнав Футрика, судця покликав до помочі цілу громаду. На другий день рано більше як двацять узброєних рушили під проводом Футрика на хату Капія. Футрик вже знав, що Андрій відійшов від Жулицького і очевидно є у Капія. Через те надіявся, що тепер Капій здасться без опору, бо Андрій оброзумить його і бодай не допустить до проливу крови. Всеж таки експедиція підступала кущами обережно. Перший, що виринув з кущів, широко розплющив очи і ще ширше розявив рот. За ним другий, третій і дальші. Футрик обережно держався за кущами, бо ждав, що скажуть ті, що перші пішли. Довго треваюча тишина дивувала його, цікавила і трівожила. Не годен був вгадати, що там перед хатою Капія діється. Осмілила його думка, що як би Капій не впускав його людей до хати, або сам не хотів здатися, то був би голосний гамір, може й стрілянина.

— Хіба нікого нема в хаті, подумав. — І собаки з собою взяли, бо їх не чути. Треба сказати людям, щоби виломили двері й увійшли до хати.

Футрик вийшов з кущів і станув стовбуром. Між собою і скалою побачив лище ґурток своїх людей. З хати не було сліду. Вже гадав, що з людьми зблудив і вийшов з кущів десь далі від хати. Коли приступив ближче, побачив під скалою згарище. Лише вітер, що сильно дув, відмітав решту попелу. Дехто ходив по згарищу, гадаючи, що може знайде який металевий предмет. Знайшли тільки невелику плитку олова і козацький пірнач. Експедиція вернулася до оселі. З винятком Футрика всі були вдоволені, що Капій бодай таким способом втік від кари.

В першій хвили Жулицький і його донька відітхнули, коли Футрик прибіг лютий як сто чортів і розказав, як то його експедиція скінчилася. Вони не сумнівалися, що Капій, спаливши хату, втік за ліси й гори, та що Сабарай і Андрій пішли з ним. Аж пізніше їм моторошно стало, коли подумали, що то вони свого добродія вигнали з хати, в якій він звікував ввесь свій довгий вік; що то вони вигнали його з тих лісів, які годували його батька і його самого; з якими він гадав не розстатися аж до останньої хвилини свого життя.

В ухах Варки все дзвеніли прощальні слова Андрія „покидаю мою дідизну".

— Чи се тільки луна химерів старого Капія, чи може справжній рід Андрія мав право звати сі землі своїми? Чейже освічений і здоровий на умі не повинен би брати за правду привидів наївних, неосвічених старців!

Батько і донька не добру мали ніч. Обоє думали, що Капія треба би доконче віднайти і зроблену йому кривду направити. Лиш ні батько ні донька не знали, як такому Капієви ту кривду винагородити. Можна би відбудувати його і назад сюди стягнути, але тоді Жулицький таки мусів би засудити його за те, що сіпнувся на представника влади. Жулицький хотів просити свого двоірецького, щоби взяв на себе обовязок віднайти Капія, але Бриняк вже другий день як десь пропав. Вийшов разом з Андрієм і більше в хаті ніхто не бачив його.

На другий день після експедиції на згарище приїхав Кавецький. Жулицький і Варка мали що розказувати йому. Розказали про те, як Андрій відігнав дівчата від дерева, котре падало; як Капій видобув з води утопленого Бриняка; як той Капій спав дівчата від рися. На закінчення сотник почув, як вони, присилувані законом, за все те подякували Андрієви і Капієви. Жулицький розказав також про листи, які дістав з Акерману, про своє завіщаннє та про те, що йому треба на довший час виїхати, щоби знайти батька і сина сотника Марченка.

В кімнату увійшла Гафія, кажучи, що зявився Дмитро і хоче балакати з Жулицьким. Жулицький вийшов. Вернувшися по хвили, звернувся до Варки і спитав:

— Де ти діла знайдений на згарищи пірнач? Бриняк втік від нас і пристав до Капія. Тепер прийшов сказати мені, що покидає мене, бо Капій незабаром знемічніє так, як старший від нього Сабарай, отже він уважає своїм обовязком заопікуватися своїм спасителем. Кромі своєї вислуженини зажадав від мене видачі тих троха річей Андрія, які сей, відходячи від нас, не взяв з собою. До них вже зайшла чутка, що на згарищу знайшли козацький пірнач. Андрій просить, щоби і сей пірнач передати йому, бо то родинна памятка.

Варка пішла до скрині, вийняла пірнач і поклала на столі. Старий Запорожець Кавецький цікавився всякою козачою памяткою. Приступив до стола, взяв булавку і став їй призиратися. Оглядав пірнач з ростучим зацікавленням і напруженням. Глянув на Жулицького і на Варку, витягнув до них руку з булавкою і промовив:

— Се пірнач сотника Данила Марченка. Знаю його дуже добре.

Жулицький і Варка гляділи на сотника широко розплющеними очима.

— Андрій Градецький сказав, що се його родинна памятка, — Жулицький промовив дрожачими устами. — Син Данила, внук Стефана Марченка зветься Андрій.

— Андрій Градецький, відходячи відси, сказав мені, що покидає свою дідизну, — додала Варка.

Оглядаючи далі пірнач, Кавецький промовив:

— Я гадаю, що вже знаємо, хто є той Андрій Градецький і знаємо, де є син Стефана Марченка. Ще лиш треба би довідатися, що сталось зі сотником Данилом Марченком. Скаже нам Андрій Градецький-Марченко. Лиш треба би провідати, де він тепер. Мабуть ще недалеко відси, коли прислав по свої річи. Покличте сюди Дмитра.

Жулицький вийшов і вернувся з Бриняком і спитав його:

— Ти знаєш, де тепер Андрій?

— Очевидно, що знаю, бо я від нього прийшов по його річи.

— Мабуть не скажеш нам, де...

— Очевидно, що не скажу.

— Підеш зараз до нього?

— Піду аж в ночи, щоби хто не підглянув, куди йду. Не хочу, щоби за мною пішов Футрик зі своїми посіпаками.

— А я гадаю, що підеш зараз — промовив Жулицький. — Не підеш, а побіжиш. Иди до Андрія і скажи йому, що у мене є лист до Стефана Марченка в Кілії. Також є лист про Данила Марченка і про Андрія Марченка. Скажи Андрієви, що як зараз прийде до мене, то я ті листи дам йому прочитати. Гони!

Бриняк пішов, але застеріґся, що як помітить, що за ним хто слідкує, то піде аж в ночи.

Коли Бриняк відійшов, Жулицький промовив:

— Аж тепер мені ясно, чому мене до того хлопця так тягло від хвилі, коли я його перший раз побачив. То не лиш була свідомість кривди, яку я йому зробив, постріливши його. Аж тепер я також свідомий того, що він дуже подібний до мого приятеля Стефана Марченка. Ся подібність є ще одним доказом, що то справді син Стефана.

— А як покажеться, що воно таки не так? — замітила Варка несміло.

(Конець буде)

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА

Один Американець хоч-не-хоч мусів заночувати в „готелі" одного провінціонального містечка „Східної Малопольски". Як ішов спати, поставив черевики в сінях перед дверми своєї кімнати. Рано встав і побачив свої черевики на тім самім місці, так як і були обваляні „малопольським" болотом, що через ніч іще ліпше присохло на них. Прикликав господиню. Прийшла поволеньки.

— Будь ласка, скажіть, як ви думаєте: На віщо я поставив був черевики в сінях перед дверима?

— Ми також уже сушили собі голову над тим, — відповіла господиня — та ми зараз так і подумали, що пан певно добре були пяні, що замісць поставити собі черевики в середині в кімнаті, лишили їх у сінях!

A SHORT HISTORY OF UKRAINE.

(Prepared by Stephen Shumeyko, LLB.)

Early Kings of Ukraine.

The earliest historians tell us that the first king who ruled Russ, later known as Ukraine, was a Varangian, who was known as Askold. We are told that Askold while sailing down from the north to Greece or Byzantine for the purpose of enlisting his soldiers to these contries, saw Kiev. He disembarked here and learning that the people of Kiev were menaced by the wild tribes of barbarians, he agreed to protect Kiev in return for a certain consideration. This he did so well that later he became recognized as the King of Kiev and the surrounding country. This took place in 860 A. D. However, tradition and other reliable sources tell us that Askold was not the first king of Kiev; that for two hundred years previous Kiev had its own nobles ruling it, and that at the time Askold with his band came Kiev was a powerful capital city of a powerful kingdom.

During the reign of Askold, the kingdom was known as Russ. Subsequently, when the Northern Slavic tribes, the forbears of the Russians today, were subjugated, they called themselves Russians also, and our people began to call themselves Ukrainians.

In 860 A. D. Askold, using over two hundred boats, sailed down the Dnieper from Kiev, across the Black Sea, and laid siege to Constantinople which at that time was the capital of the Grecian Kingdom. At that time Constantinople was the world's largest and finest city. It was a great trading center. Askold was succesful in the early stages of the siege but later, due to the heavy storms which wrecked most of his ships, had to return to Kiev.

After Askold we hear of King Oleh. He was known as the "lucky one." Through his efforts Kiev became the capital of Ukraine.

King Oleh also had ambitions to conquer Constantinople. With that purpose in mind he gathered a huge army of soldiers and put it aboard 2000 boats and sailed to Constantinopole. Reaching Greece he ravaged the countryside, defeated the armies sent against him, and finally laid siege to Constantinople itself. Thereupon, the Grecian kings, King Lev (Lion) and King Alexander, seeing defeat staring in their eyes, concluded a peace treaty with the Ukrainian king whereby the Ukrainian traders would be allowed henceforth to trade freely and with certain privileges. King Oleh then colled a huge tribute and as a sign of his victory he nailed his shield to the gates of Constantinople. This was in 911 A. D. He died somewheres between 912 and 915, and was buried in Kiev.

The next King after Oleh was King Ihor, who took for his wife Olga, daughter of a neighboring prince. Ihor also conducted an expedition against Constantinople, it seeming to be the fashion in those bygone days. The expedition was fruitless, mostly due to the fact that the Greeks used a new invention in warfare, known as — Greek Fire, which confused and alarmed Ihor's soldiers. However he succesfully conducted an expedition overland into far off Persia and other Far Eastern countries, and returned home with great quantities of spoils of war.

Ihor met his death in an ambuscade at the hands of the Derewlyanys who were neighboring tribes living in the forests, and whom Ihor warred upon in an effort to make them realize the advantages of a union with Kiev. After his death his wife Olga rule and after revenging herself for her husband's death, she conquered them and they became part of Ukraine.

Many Christian traders immigrated from Greece to Kiev. Through the kindness of the Ukrainian nobles they built themselves a Church in Kiev. One of priests of this Church, so the story goes, persuaded the Queen Olga to forsake her pagan gods and became a Christian. This she did in 958 and King Constantine of Greece was her god-father. She attempted to have her son Swyatoslaw to take over the Christian faith but he rebelled.

(Next installment — "Swyatoslav").

Він: Серденько, можемо зараз повінчатися, мій батько є священиком.

Вона: Можемо спробувати, тай думаю, що нічого страшного не станеться, бо мій батько є адвокатом.

БОРОТЬБА ЗА ТЕ, ХТО ВИКОНАВ АТЕНТАТ.

Краківський „Напшуд" помістив в ч. 133. (з 14 червня ц. р.) статейку п. н. „В імя історичної правди". Читаємо там:

„Накладом інституту дослідів над найновішою історією Польщі — Варшава 1930 — появилася під редакцією Юліяна Стахевича і Вацлава Ліпінського книжка п. н. „Польська Військова Організація, нариси і спогади". Цей твір зложений зі спогадів бувших визначних діячів ПОВ.

„Ділить нас ледви кілька років від моментів, порушених у тім творі. Тому всі, що в тому часі діяли, пригадують собі ті важні, але почесні для нас часи. Тоді всі ми, що стояли на становищі чинної боротьби за незалежність Польщі, думали, що коли історики не признають нашої посвяти і її вислідів вартісними, то принайменше цю працю передасться черговим поколінням в такому виді, що вони зорієнтуються: хто, як і де боровся. На жаль, вже перша історична праця, відбита у згаданій вгорі книжці, у двох статтях, що торкаються атентату на начальника німецької політичної поліції, д-ра Еріха Шульце, неправдиві. Бо атентат на д-ра Е. Шульце не був ділом ПОВ, як пишуть панове: бувший комендант ПОВ Адам Коц (стр. 28) і редактор майор Вацлав Ліпінський (стр. 53), тільки цей атентат постановили і виконали дня 1 жовтня 1918 р. члени боєвого поготівля ППС, внаслідок постанови тогож поготівля, зробленої восени 1918 року. А безпосередно після атентату боєвий відділ ППС видав у тій справі заяву в виді летючки в кількох тисячах примірників такого змісту:

„Заява. Злочини й насильства окупантів вимагають безоглядного відпору. Одним з головних чинників акції наїзників, що змагає до здеморалізування і розбиття не тільки робітничого, але й взагалі визвольного руху, був комісар німецької полевої поліції — Шульце. Він то давав ініціятиву і вказівки, як деморалізувати і розбивати робітничий рух; він назначував згори присуди для арештованих; він вщіплював в наших рядах зародні зради. За те все комісаря Шульце треба було вбити... Присуд виконано. Ми переконані, що нашим чином вказуємо шлях, яким треба йти, коли інші шляхи будуть замкнені. Хто погоджується з боротьбою за визволення, мусить з нами погоджуватися. Зрадникам, якби такі знайшлися, нагадуємо, що карою за зраду є смерть. Робітнича самооборона. — Варшава, в жовтні 1918 року."

„Не знаю, чому п. Адам Коц, що був тоді головним командантом ПОВ і звязковим між боєвим поготівлям ППС і ПОВ, пише, що згаданий атентат є „ділом Польської Організації Військової". Цікаве теж, на яких історичних доказах спер свою статтю п. ред. Вацлав Ліпінський, який твердить, що атентат на Шульце був „ділом ПОВ".

„Адже п. Адам Коц знає добре історію атентату, бо був тоді особисто як звязковий ПОВ в боєвому поготівлі.

„Не знаю, чому ці панове пишуть історичну неправду; адже і без того факту значіння ПОВ не зменшилосєь ні на йоту. Роля ПОВ була тоді без сумніву велика, навіщож тоді той боєвий плягіят для ПОВ?

„З обовязку мушу згадати, що головним виконавцем того атентату був саме я, Антін Пуртталь-Щерба (тоді і сьогодня член ППС), за що 11 листопада 1921 року начальник держави Йосиф Пісудський особисто удекорував мене хрестом „Віртуті Мілітарі".

Антін Пурталь-Щерба.

Лодзь, 4 червня 1931.

В каварні.

— Прошу пані, маю для пані інтерес.

— Який?

— Побачать пані...

— Дякую — не хочу... паском не занимаюся.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

П-ні Химка Наумович, по родичах Панасюк, жінка Василя Наумовича, члена 170 відділу, померла в понеділок дня 10. серпня 1931 р. Похорон відбудеться в пятницю дня 14. серпня 1931 р. з дому жалоби, 328 Гренд ул. Джерзи Сити, Н. Дж., о годині 10-тій рано.

Вічна її память.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Повідомляється членів Тов. Укр. Січи, від. 170, що місячний мітінг відбудеться в пятницю, 14-го серпня, в гали під ч. 72 Моріс ул. Проситься всіх членів прибути. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Омелян Онуфрів, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінг відбудеться в пятницю, 14 серпня, в годині 7-мій ввечір, в гали Клюбу, 29 Джексон ул. Позаяк є много важних справ і справа поміщення фотографії в календарі У. Н. С. на 1932 рік, тому проситься всіх членів прийти на мітінг. Не явившийся член буде караний після статута. — Н. Чолій, предс.; Гр. Скробач, кас.; В. Мандзій, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Дж. Вітовського, від. 375, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в пятницю, 14 серпня, в годині 7. 30 ввечір. Проситься прибути, бо є важні справи. — Іван Чопик, предс.; С. Я. Крутій, секр.; Я. Лезняк, кас.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. Отсим подається до відома членам Тов. ім. Ів. Франка, від. 306, що звичайні збори відбудуться в суботу, 15 серпня, в годині 7.30 ввечір, у власній галі при Розел і Генрі ул. Проситься всіх членів прибути на означений час, бо є деякі справи до полагодження. Не явившийся член відлягає карі 50 ц., а урядник 1 дол. — Теодор Федуняк, предс.; Андрій Андрійців, кас.; В. Моссора, секр.

МЕКАДУ, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від. 7, на піврічнім мітінгу вибрало фінансовим секретарем Теодора Пласконоса на місце бувшого Петра Пухира. Мітінги будуть відбуватись в кожду першу неділю по 15. З всякими товариськими справами проситься голоситись на адресу: Теодор Пласконос, 242 S. Tumaqua St., McAdoo, Pa.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінг відбудеться в пятницю, 14 серпня, в годині 7.30 ввечір, в товариськім домі. Обовязком є кождого члена і членкиці прибути на мітінг. Члени довгуючі нехай стараються вирівнати свої залеглости. Суспендовані члени коли заплатять свої вкладки, то далі будуть членами. — І. Байдак, пр.; Н. Головка, кас.; Д. Коритко, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє своїх членів, що засідання відбудеться в суботу, 15 серпня, в годині 6.30 ввечір, в церковній гали. Кождий член мусить явитись, бо є важні справи до полагодження. Член, котрий не явиться в призначеній годині, підлягає карі 50 ц., а урядник 1 дол. — Іван Березовець, секр.

ПАСАЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16 серпня, в годині 1.30 попол., в гали церковній, 47 оГвп Еве. Напоминається довгуючих членів, щоби прийшли і вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — М. Табачук, секр.

ЛОРЕЙН, О. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 34, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінг відбудеться 16 серпня, в годині 1.30 попол., в шторику брата Василя Фурдина, 2443 Е. 29 Стр. Проситься всіх членів прибути на означений час в означене місце. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Місячні вкладки до У. Н. Союза будуть вислані 26 або 27. Кождий член буде мати досить часу вирівнати свої вкладки. — Николай Фрелик, предс.; Іван Гіль, кас.; Дмитро Колачко, секр.

ЗІГЛЕР, ІЛЛ. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 377, повідомляє, що мітінг відбудеться 16 серпня, в годині 1.30 попол., у Мих. Олексяка, 6 Орчард ул. Проситься всіх членів явитись і вирівнати свої вкладки, щоби оминути суспендацію. — Семен Гнатишак, предс.; Мих. Олексяк, рек. і фін. секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє всіх своїх членів, що мітінг відбудеться в суботу, 15 серпня, в годині 7-мій ввечір, в Укр. Домі, 817 Н. Френклін ул. Проситься всіх членів прибути на час. Довгуючих членів проситься вирівнати свої належитости. — Ілько Савчин, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 252, буде мати свої місячні збори в неділю, 16 серпня, в годині 1-ій пополудни, в Укр. Нар. Гали на Ірі ул. Проситься членів прийти в годині 1-ій, а не в третій, як звичайно, бо в такі горячі дні не є добре урядови чекати так довго. Научіться вже раз точности. Довгуючих членів проситься прийти і висказати, чому не платять, бо в противнім разі примусять уряд суспендувати їх. Проситься бувшого касієра, пана С. Багрія, щоби явився на мітінгу. — Іван Магас, рек. секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє своїх членів, що місячний мітінг відбудеться 16 серпня. Позаяк тепер горячо, а є важні справи на порядку дня, отже проситься всіх членів зійтись зараз по Сл. Божій на короткий час. Довгуючих членів напоминається ще раз, щоби не були легковажні, а прийшли на мітінг і вирівнали свій довг, бо поступиться з такими так, як минувшого місяця. Братська каса не може платити за членів, котрі не приходять на мітінги. — Гр. Костик, предс.; Т. Мороз, кас.; П. Саламаха, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Усп. Пр. Богородиці, від. 123, повідомляє всіх членів, що звичайний мітінг відбудеться в неділю, 16 серпня, зараз по Сл. Божій, в Укр. Нар. Гали при Укр. Церкві. Всі члени повинні явитись, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени хай прийдуть і вирівнають свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Михайло Годованець, секр.

ШЕНАНДОА, ПА. Бр. св. Володимира, від. 98, повідомляє своїх членів, щоби явилися на мітінг 16 серпня, в годині 2-ій пополудни, в гали парафіяльний. Проситься довгуючих членів прийти і заплатити свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — Афтанас Генчук, секр.

Борис Машик.

ПЕТРО БАБКИН У ТЕАТРІ.

Петро Бабкин таки рішився поїхати у Москву. Довго це тревало заки зважився на те. Також Сидір Блохин, сусід, мав орудку у Москві й оба поїхали разом.

— Все ліпше в двійку, безпечніще, — подумав Петро — Москва велике місто. — А Петро Бабкин був обережна людина.

Мотря, Петрова жінка, надавала йому всього на далеку дорогу. Вкінці ще й соняшникового сімячка мішечок у кишеню.

Щойно за три дні вернулися оба мужики до дому.

Коли вже доволі надивилися новому плугові, косам, новому хамутові для коня й усьому іншому, Бабкин увійшов у хату. За ним прийшла Мотря, дядько Федько, що жив три хати далі, тета Глафіра, бабуся Ониса та щось шестеро дітей. І кожен цікаво поглядав на Петра — що „їздив у світ."

Петро Бабкин сів при великім столі, а Мотря дала йому чаю, хліба з маслом і солонину. А коли потім простягнув змучені ноги, дядько Федько зважився спитати:

— Ну, як там було, Петре Івановичу? — Та сам налякався своєї сміливости й скоро додав: — Так, так — це далека дорога, хотів я сказати. Тому двадцять літ я також був у Москві. О, то велике місто... — Дядько Федько зітхнув тяжко.

Петро дбайливо скрутив собі папіроску й усе ще не відзивався. Тимчасом усі ще більше були цікаві. А він потім закурив папіроску.

— Так, так, — сказав він вкінці — то велике, небезпечне місто — і сплюнув. — Ціле наше село влізлоби в першу-ліпшу тамошню камяницю.

— Геть з худобою? — сплеснула Мотря в долоні.

Петро наче не чув тих слів і став вкінці розповідати. Дуже докладно пояснював присутнім, як то тяжко було купити ті добрі річи. Колиж зійшов на електричний трамвай, слухачі все більше розплющували очі.

— То він направду їде сам? — спитав дядько Федько зачудований.

— Так, цілком сам, — потвердив Петро. — Кажуть, що то Німці придумали, а їде той трамвай десять разів скорше ніж найскоріший кінь.

— Штудерний нарід, ті Німці, — сказав дядько Федько.

— А всетаки смерть іще скоріша, — запримітила бабуся Ониса.

Ще довго балакали про Німців, а нараз Петро каже:

— Так, так, а на другий вечір були ми в театрі. Блохин сказав: „Мусимо туди зайти" і ми пішли.

Театр то певно один з найбільших домів у Москві. Там помістилися би може два або й три села.

— Два-три села? — счудувалися всі.

Петро притакнув. — Так, театр менше-більше такий завеликий. Було так коло семої години, як ми там прийшли. Нас післали до каси.

— Які білети бажаєте собі? — спитав нас якийсь пан, що сидів за віконцем.

Сидір глянув на мене. Я здвигнув плечима.

— Ну, то ви мусите ліпше знати, ласкавий пане, — відповів Сидір непевно.

— Ну, то скажімо два місця на галерії. Прошу дати по карбованцеві. — Ми оба заплатили. Показали нам дорогу. Ми пішли горі сходами, все вище й вище. — Боженьку, зітхнув Сидір, — та нашій дзвіниці й не рівнятися з тим.

Присутні не могли надивуватися.

— ...а потім станули ми, Сидір і я, на довжезному коридорі. Було там багато дверей. Ми станули перед одними дверми. Біля дверей сидів генерал...

— Генерал... генерал... — повторяли зачудовані присутні.

— Білети! — сказав генерал і простягнув руку. Сидір і я дали йому білети. Він від кождого відірвав клаптик і віддав нам білети. Потім відчинив нам двері.

Коли ми ввійшли, відскочили перелякані назад — перед нами була пропасть.

— Йой — скрикнула Мотря і поблідла. — Пропасть...

— Одначе помало привикли ми до того, сіли на двох стільцях, що стояли на краю за перегородою. Довго сиділи ми там і подивляли все, що бачили: величезний ліхтар, стіни, що так і вилискувалися від золота та срібла, а вкінці на дні тої пропасти запримітили богато тисяч стільчиків, поуставлюваних там старанно рядами.

Зпочатку ще все було якtак, тимбільше, що я пригадав собі, що маю в кишені мішочок соняшникового насіння. То-то зрадів Сидір.

Якісь люди сходилися та сідали то тут то там. Нараз, наче запалений якоюсь невидимою рукою, заяснів величезний ліхтар під стелею.

— Боженьку! — сказав Сидір. — Алеж бо то гарне! і виплював цілий рот луски соняшникового насіння. Ми не могли надивитися на ті сотки скляних куль на величезному ліхтарі.

— А то гарне! — сказав я і сплюнув. Аж тут з долу залунали крики, а я перехилився через поручча. Здолу з крісел погрожував якийсь товстезний старий пан, лисісенький.

Що сталося? О, зараз прийшло мені на думку: певно наша лушпа із соняшникового насіння поцілила його. Та хто цьому винен? Абож то він мусів сідати саме в тому місці?

Незадовго ввійшов той генерал.

— То ви виплювували лушпу зі соняшникового насіння? — спитав він мене.

— Так, чомуж би ні, — сказав я — таж не можемо їсти лушпи.

Він насварив і погрозив. Говорив щось, що викине. Про погане свинство. Аж тут стемнілося зовсім у цілій салі й усюди. Ми мусіли сидіти, чи хотіли чи ні.

А потім сталося щось такого, чого по вік не забуду. Одна стіна піднималася, все вище і вище та зникла в невидимому отворі в стелі.

— А це що за чорт! — сказав Сидір. Ми замовкли.

Та за стіною, що кудись утікла, була кімната. На канапці сиділа якась дуже гарна пані, певно графиня, подумав я. Вона читала. Потім щось підспівувала собі, щось такого гарного.

Аж тут Сидір ухопив мене за руку.

— Петре! — прошептав він — глянь! Там правобіч під столом — таж там хтось сидить.

І справді! То мусів бути злодій, або бандит. Тихо-тихесенько сидів він. Колиж я ліпше придивився, то той песький син мав револьвер у руці.

А ця нещасна, гарна жінка, самособою, нічого навіть не прочувала: вона далі співала собі. Кождої хвилі міг той опришок вискочити й убити її. Мені зараз усе стало ясним.

Я не надумувався довго, зірвався та знаками старався дати знати нещасній, яка то їй грозить небезпека — та дарма.

— Сидіть каменем! — скрикнув хтось іззаду. Ага, подумав я собі, то спільник тамтого опришка так дивлюся на Сидора. А Сидір, як я зараз завважав, уже не міг здержатися. Він зараз устав і скрикнув:

— Пані, пані графине! Вважайте! Там... під столом сидить якийсь, драбуга, опришок... ратуйте!... ратуйте!

На салі счинився крик. А це, що потім сталося, не розказати словами. Всі кричали, псикали. Нараз генерал знову зявився та схопив нас за обшивки. За кілька хвилин вилетіли ми на вулицю.

— Так, таке то було. Невдячність це людська заплата! — сказав Сидір і сплюнув.

(З російського переклав **М.Н.**)

— Чому ця випхана папуга така дорога?

— Дорога?! Прошу пані, вона за життя говорила пять-ма мовами.

—o—

Ковбасюк був усе дуже розсіяний. Рано після шлюбу пробудився і бачить біля себе жіночу істоту. Ще заспаний дивиться і питається:

— Алеж, панно Олю, відкіля ви тут узялися?!

ЯК ПОМРЕ КОРОЛЬ ЗУЛЮСІВ.

Нарід у жалобі по своїм королеві. Жалісні стони несуться долиною тисячу горбків у Наталі, відому в усій Південній Африці своєю красою. Пять тисяч Зулюсів із племени Могулі є в жалобі по улюбленому ватажку Мґанґесве. А помер він на сотому році життя. Довгі місяці боровся він зі смертю. За той час не кидали його шість жінок і дванацять мущин.

Потім треба було його похоронити по зулюському звичаю. Зулюси вірять, що небіщик щойно тоді справді помер, коли його тіло вже під землею. До того часу його дух літає понад землею, є посеред своїх, бере участь у бенкеті, на який тепер зібралися в його честь.

Потік, що пливе попри королівський краль, є свідком першої церемонії. Всі члени племени складають на березі потока зброю й того трохи одягу, який мали на собі, та купаються, щоби цілком чисті могли віддати останню прислугу покійному королеві.

Потім починається похоронний обід. Годовану рогату худобу печуть на отвертому вогні. Потім їдять мясо й запивають кафрійським пивом. А пють його дуже багато. Кожен їсть і пє, скільки влізеться, щоби наїстися на сумні дні, що тепер прийдуть.

Цілий горбок обсіли чорні люди, як зачинається похоронний обряд. Тіло небіщика ховають у шкіру вбитої рогатої худоби. Серед святочної тишини копають гріб і вкидають у нього мерця. Опісля до гробу підходить королів син, будучий ватажок племени, обвантажений особистим майном покійника, його одежами, люльками, його списою. Все те дають покійникові до гробу.

Зараз потім зачинається „жалоба двох місяців". Чоловіки та жінки вертаються до своїх кралів, щоби там обстригти собі волосся та щоби два місяці спати окремо. Ввесь той час не вільно танцювати, не вільно святкувати ніяких свят. Щойно як минуть два місяці матимуть знову велике свято, як кінець жалоби. І знову їдять багато мяса й пють солодкі напитки. Щойно за рік танцюють таємний „танець духів" для привитання духа покійника, що вернувся, що тепер літає довкола сина й наслідника, охороняє його та провожає.

ЗІ СПОРТУ.

UKRAINIANS HAVE SUCCESS ON DIAMOND.

The Ukrainian Sitch baseball team won two games yesterday. In the morning at Irvington Park it won from the West Side Bears, 17 to 3 and in the afternoon at Vailsburg Park disposed of the Irvington nine 11 to 6. In both games the Ukrainians did some good hitting. In the afternoon game, Polo of the winners socked a homer with the bases loaded. On Saturday the Ukrainians blanked the Hillside P. C., 17 to 0. The box score:

(First Game)

Ukrainian Sitch	R.	H.	E.	West Side Bears	R.	H.	E.
J. Plechy, ss	2	2	0	Meyers, 2b	0	1	0
Polo, 3b	1	1	0	Powers, cf	0	0	0
Servetnik, cf	2	3	0	Zuski, 3b	0	0	0
Bauk, 2b	2	1	0	Defazio, 1b	0	0	0
N. Blechy, 1b	1	1	0	Chosny, ss	2	0	0
Worbetz, lf	3	2	0	Schaw, lf	1	1	0
Dray, rf	3	1	0	Green, rf	0	1	0
Ratushny, p	2	3	0	Rome, c	0	0	0
Porosok, c	1	2	0	Hammer, rf	0	0	0
Tkach, c	0	0	0	Renz, p	0	0	0
				D. Keubler, p	0	1	0
				G. Keubler, p	0	0	0
Totals	17	16	0	Totals	3	4	0

Ukrainians	2	6	0	0	5	0	0	1	3	—17
West Side Bears	0	0	0	0	1	0	1	0	1	— 3

(Second Game)

Ukrainian Sitch	R.	H.	E.	Irvington A's	R.	H.	E.
J. Plechy, ss	1	2	1	J. F'M'ro, 3b	1	0	1
Polo, 3b	1	1	0	C. Scat'ro, cf	1	2	1
Worbetz, lf	2	1	0	Hefferon, ss	0	0	0
Bauk, 2b	1	1	0	Sedlacek, p	1	1	1
N. Plechy, 1b	1	2	0	Humph'y, lf	0	0	0
Ratushny, rf	0	1	0	Busch, 1b	1	3	0
Porosok, c	1	0	1	P. Scat'ro, 2b	1	1	0
Makar, p	2	2	0	Defeo, c	0	0	0
Lawruk, rf	0	0	0	Calcibet, rf	1	0	0
Servetnik, cf	2	1	0				
Totals	11	11	2	Totals	6	7	3

Irvington	1	3	0	0	2	0	0	0	0	— 6
Ukrainians	2	2	0	1	4	0	2	0	x	—11

Ukrainian Sitch	R.	H.	E.	Hillside P. H.	R.	H.	E.
J. Plechy, ss	1	0	0	Buxton, ss	0	0	0
Worbetz, lf	2	0	0	Scorzoff, c	0	0	0
Polo, 3b	3	4	0	Sims, 3b	0	0	0
Ratushny, 2b	2	1	0	Shiprer, 2b	0	0	0
Tkach, 2b	0	0	0	Lefty, 1b	0	0	0
N. Plechy, 1b	2	1	0	Wright, cf	0	0	0
Makar, cf	2	1	0	Barrett, p	0	0	0
Lawruk, cf	0	0	0	McMann, p	0	1	0
T. Bauk, p	2	3	0	Jaegar, 2b	0	0	1
J. Bauk, rf	1	1	0	Ghetto, 3b	0	0	1
Zar'sky, rf	0	2	0	Bardy, c	0	0	0
Porosok, c	2	1	0	Flint, p	0	0	0
Yosyk, c	0	0	0	Yourish, rf	0	0	0
				Shalhon, lf	0	0	0
Totals	17	14	0	Totals	0	1	2

Hillside	0	0	0	0	0	0	0	0	0	— 0
Ukrainians	8	7	0	0	0	2	0	0	x	—17

„The Star Eagle", Newark, N J., August 4, 1931.

ВИКАЗ ЧЛЕНІВ Т-ВА „ПРОСВІТА" У ЛЬВОВІ В 1930 Р.

(Злучені Держави Америки).

Ембрідж, Па.: Грицик Теодор 2 дол., Халупяк Павло 2 дол., Читальня „Просвіти" 2 дол.

Емгерст, Масс.: Болюх Василь 2 дол., Олексів Андрій 2 дол.

Амстердам, Н. Й.: Чучман Василь 3 дол., Ґнип Константин 2 дол., Куницький Степан 2 дол., Макаровський Іван 2 дол., Михалюк Василь 2 дол., Вітковський Томко 2 дол., Кожух Павло 2 дол., Базарницький Осип 2 дол., Косован Микола, Грицай Юрій 2 дол., Труфим Василь 2 дол., Комаранський Степан 2 дол., Сернюк Петро 2 дол.

Арнолд, Па.: Федан Іван 2 дол.

Обурн, Н. Й.: Оришин Г. 4 дол.

Бейон, Н. Дж.: о. Захарко Іван 2 дол., Борис Петро 2 дол., Рейтар Андрій 2 дол., Бирич Андрій 2 дол., Лабай Іван 2 дол., Щомак Остап 2 дол., Липа Степан 2 дол., Маньків Олекса 2 дол., Путас Микола 2 дол., Гриник Кузь 2 дол., Пахолок М. 2 дол.

Бедфорд, Інд.: Филипович Дмитро 1 дол. 50 цнт.

Блекстон, Масс.: Швець Андрій 2 дол., Бурак Василь 2

Бронкс, Н. Й.: Чосник Степан 2 дол., Стадник Іван 2 дол., Матис Іван 5 дол.

Бруклин, Н. Й.: Угорчак Семен 5 дол.

Кембел, О.: Вітишин Константин 2 дол., Дрогомирецький Микола 2 дол., Стецьків Дмитро 2 дол., Кузенко Теодор 2 дол., Ярема Іван 1 дол., Стефанко Микола 2 дол.

Кенонсбурґ, Па.: Чопак Іван 2 дол., Чопак Петро 2 дол., Дунда Андрій 2 дол., Зубенко Степан 2 дол., Торський Семен 50 цнт.

Шикаґо, Ілл.: Небор Юрій 3 дол., Солтис Михайло 2 дол., Команишин Евген 3 дол., Нечай Гнат 3 дол., Кулиняк Петро 2 дол., Вацло Михайло 2 дол., Максимович Олекса 2 дол., Батюк Микола 2 дол., Шенґелевич Михайло 4 дол.

Клівленд, О.: о. Левицький Лев 5 дол., Павлусь Степан 7 дол., Хамуляк Михайло 2 дол., Паливода Степан 2 дол., Болеста Петро 2 дол., Когут Антін 2 дол., Притуляк Тифомій 2 дол., Дорош Дмитро 2 дол., Головчак Павло 2 дол.

Когос, Н. Й.: Ракочий Петро 2 дол., Зазуляк Ілько 2 дол., Укр. Горож. Клюб 5 дол., Говикович Михайло 2 дол., Афінович Антін 2 дол., Братство св. Петра і Павла 13 дол. 50 цнт., Столяр Іавн 2 дол., Зальопаний Данило 2 дол., Недільський Гриць 2 дол., Заблоцький Микола 2 дол., Ґуреш Петро 2 дол., о. Шуховський Іван 2 дол., Сташко Василь 2 дол., Мазурик Михайло 2 дол.

Дітройт, Міш.: Братство св. Івана Хрестителя 10 дол., Тов. „Запорожська Січ" 10 дол., Курчак Іван 2 дол. 60 цнт., Войтович Павло 2 дол., Яблінчук Михайло 2 дол., Т-во „Згода" 25 дол., Присташ Михайло 2 дол., Чмир Василь 2 дол., Рунька Іван 2 дол., Тарапата Ілля 2 дол., Андрусів Петро 2 дол., Войтович Текля 2 дол.

Елмайра, Н. Й.: Гречаник Петро 2 дол., Левуш Григорій 2 дол.

Бріджтон, Па.: о. Велигорський Іван 2 дол.

Голійок, Масс.: Вавришин Ілля 3 дол.

Ірвінгтон, Н. Дж.: Лисак Іван 2 дол., Романишин Павло 2 дол.

Ізелин, Н. Дж.: Бекаш Кость 2 дол., Василик Михайло 2 дол., Ковальчук Дмитро 2 дол., Купчак Михайло 2 дол., Ленчук Яків 2 дол.

Джексон Гайтс, Н. Й.: Максимович Микола 2 дол.

Джерзи Сіти, Н. Дж.: Шустикевич Ґригорій 2 дол. 50 цнт., Братство св. Івана Хрестителя 2 дол. 50 цнт., Піддубчишин Кирило 2 дол., д-р Мишуга Лука 20 дол., Ґіль Василь 2 дол., Микула Іван 7 дол., Заяць Микола 2 дол., Лилик Степан 2 дол., Баран Михайло 2 дол., Мельниченко Михайло 12 дол., Восціславський Семен 2 дол., Бурак Микола 2 дол., Петришин Микола 2 дол., Марчак Нестор 2 дол., Скибінський Степан 2 дол., Улицький Василь 2 дол.

Джоліет, Ілл.: Кочан Осип 2 дол.

Кензас Сіти, Мо.: Романчук Дмитро 3 дол.

Линбрук, Л. Ай., Н. Й.: Вовк Степан 2 дол.

Мікізракс, Па.: Кіналь Іван 2 дол., Гальчак Андрій 3 дол.

Майнерсвил, Па.: о. Чапельський Лев 2 дол., о. Добротвір Дмитро 2 дол.

Нюарк, Н. Дж.: о. Чаплинський Йосиф 2 дол., Чит. „Просвіти" Т-ва „Боян" 4 дол., Каськів Теодозій 2 дол., Ґима Теодор 2 дол., Бурбела Йосиф 2 дол., Лисик Ігнатій 2 дол., Т-во „Запороже" 2 дол., Т-во Б. Хмельницького 2 дол.

Ню Кесл, Па.: Мельник Осип 2 дол.

Ню Йорк, Н. Й.: Ляхович Михайло 3 дол. 55 цнт., „Український Базар" 2 дол., Стефанів Федь 2 дол. 50 цнт., „Січ" ім. Б. Хмельницького 2 дол., Дусаненко Іван 2 дол., Редчук Петро 3 дол., Гаврилко Іван 2 дол., Яросевич Михайло 2 дол., Близнак Микола 2 дол., Т-во „Жіноча Громада" 2 дол., Питльований Степан 2 дол., Мороз Лев 2 дол., Сагайдак Степан 2 дол., Український Демократичний Клюб 25 дол., Нападій Данило 5 дол.

Олієн, Н. Й.: Підскальний Гавриїл 2 дол., „Запорожська Січ" 2 дол., Іванців Олекса 2 дол., Непорадний Григорій 2 дол.

Палмертон, Па.: Коцюбинський Дмитро 2 дол., Грабар Яків 2 дол., Ледней Іван 2 дол., Батько Степан 2 дол., Сеньків Павло 2 дол.

Пасейк, Н. Дж.: Дирій Андрій 2 дол., Филь Михайло 2 дол., Фенканин Дмитро 2 дол.

Филаделфія, Па.: Братство св. Володимира 2 дол. 50 цнт., Слободян Степан 2 дол. 50 цнт.

Пітсбурґ, Па.: Олексишак Василь 2 дол.

Плейнсборо, Н. Дж.: Лацік Дмитро 2 дол., Костів Степан 2 дол., Кручковський Михайло 2 дол., Сеник Матвій 2 дол.

Пулмен, Ілл.: Махник Андрій 3 дол., Корпан Йосиф 3 дол.

Рочестер, Н. Й.: Луцишин Василь, 2 дол., о. Турула Василь 2 дол., Мацковський Дмитро 2 дол., Олійник Ілля 2 дол., Новак Сенько 2 дол., Чит. „Просвіти" ім. І. Франка 2 дол., Головка Іван 2 дол.

Рутленд, Вт.: Кінах Іван 4 дол.

Скрентон, Па.: о. Залітач Мирон 2 дол.

Стотесбури, В. Ва.: Мацкевич Василь 3 дол.

Сиракюз, Н. Й.: Яворський Антін 2 дол., Укр. Амер. Горож. Клюб 12 дол., Малимон Михайло 2 дол., Т-во „Запорожська Січ" 15 дол.

Темс, В. Ва.: Маґун Гринь 2 дол., Маґун Іван 3 дол. 55 цнт., Піпа Василь 2 дол., Піпа Михайло 2 дол., Т-во ім. Т. Шевченка 2 дол.

Толідо, О.: Чорний М. 2 дол., Петришин Олекса 2 дол., Блясецький М. 1 дол., Скотинський М. 1 дол.

Трой, Н. Й.: Укр. Амер. Горож. Клюб 2 дол. 50 цнт.

Вилмердінґ, Па.: Боришкевич Осип 2 дол.

Вунсакет, Р. Ай.: Затонський Іван 2 дол., Бардачевський Степан 2 дол., Скибінський Михайло 2 дол., Т-во „Запорожська Січ" 2 дол., Пізинський Дмитро 2 дол., Кушнір Ігнатій 2 дол., Косюк Олекса 2 дол., Вецал Микола 2 дол., Бардачевський Мих. 2 дол., Чагарин Михайло 2 дол.

Йонкерс, Н. Й.: Фатюк Михайло 2 дол., Мандзій Василь 2 дол., Дучинський Іван 2 дол., Кіндзерський Микола 2 дол., Лабойда Іван 2 дол., Сокирка Іван 2 дол., Федьків Михайло 2 дол. Ганчарик Адам 2 дол., Сакала Григорій 2 дол., Ґудзій Василь 2 дол., Богдан Микола 2 дол., Гарасимів Пилип 2 дол., Комар Василь 2 дол., Бабинський Василь 2 дол., Гавриляк Микола 2 дол., Чолій Константин 2 дол.

ВІСТИ З СІЧОВОГО БАЗАРУ „СУРМА",

103 АВЕНЮ А, НЮ ЙОРК.

По короткім застою рух в Сурмі відновився. Щось так, як в 1928 році, коли перенеслися на теперішнє місце з 7-мої улиці. Люде, котрі по роковы не були в нас, приходять знов.

Сусіди, бизнесмени з Евеню „Ей", лиш про Сурму говорять. Сидять на порогах своїх порожних шторів тай дивляться, як до Сурми і від Сурми люде йдуть.

І приємно є робити і думати, коли виробиться таких костумерів, яких має Сурма. Подумайте, в горячий день, 93 степенів тепла, Ф. Бражник, артист-маляр, котрий так чудово помалював склеп Сурми, цілий день купався в Куней Айленд і води не пив, щоб приїхати до Сурми тай напитися ще й з „айскрімом".

Сестра милосердя, „норс" пані Луцейко з Дітройт, відвідуючи Сурму, висловилася вдоволяючо про перероблений склеп. Це не лиш добре для бизнесу, але для познакомлення з своїми визначнішими людьми. Атмосфера в Сурмі підбадьорює, і тут повинні всі Українці робити сходини.

Юлія Шкляр і шваґер з родиною так полюбили склеп Сурми і музику, що чути зі всіх сторін, що купили фоноґраф, кілька дозинів рекордів і забрали відразу на тексі до дому.

Іван Балаш (з Закарпаття) зайшов за готовими друкованими листами до краю. Каже, що його брат до него пише чисто українською мовою, а він її добре не знає, то хоче мати друковані листи. Брат є студентом в учительськім семинари в Ужгороді.

Мих. Зазуляк, співак, Ольга Ткачук, паністка, Н. Бруславський (Гоп), гармоніст, Скоцко, секретар центрального комітету і десятки других визначних Українців можна побачити часто в Сурмі. Чи не варта для таких одиниць пофіксувати склеп, щоб лиш приходили. Єс, на зиму ще більше зробимо місця для гостей, а навіть кождого тижня що найменше раз, буде концерт з танцями в задній сали.

Сурма дальше продає радія, фоноґрафи, рекорди і другі річи, як попередно, за готівку або на сплати.

Того тижня купили: Ден Ленко, фоноґраф і рекорди на дорогу до краю. Василь Палащук з Бруклина, Віктор-Комбінацію. Юлія Рушецька, Маджестик радіо. Михайло Юречко, Стромберґ-Карлсон Комбінейшен. Анна Колтун електричну пральню. Г. Пелипак з Бруклина, фоноґраф, щоб передати до краю.

До обслуги костумерів при фонтані принято ще дві дівчині, а це Юлію Романчук і Анну Колодницьку. Ще треба одної, котра вже працювала при фонтані, щоб знала як робити „сирупс". Може також зголоситись до цего шиковний хлопець.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ТАРЗАНІВ СИН.

(9)

Тарзан з дива остовпів. Волохатий великан кричав до нього своїм подратованим ґеґотом. „Акут" — скрикнув чоловік. Здивований хлопець дивився то на батька то на малпу, що обняла батька з виразом великої радости.

—o—

А з кутка театру за ними слідила розхрістана постать, якої вираз зраджував то здивування, то страх. Тарзан розумів, що малпа говорила до нього, що вона вже з ним не хотіла розстатися. І Тарзан гладив малпу з любовю, забуваючи зовсім на сина.

—o—

Через мозок Тарзана перейшли спомини праліса Африки, де отся величезна малпа боролася з ним проти ворогів плече в плече. Він бачив у своїй памяти, як дикий Муґамбі замахнувся на нього великою палкою, далі люту, жорстоку щіту. А далі з ними дика пантера, отсей Акут та його товариші.

—o—

Тарзан зітхнув. В його серці ворушилося сильно бажання, про яке він думав, що воно вже пропало безповоротно. Ах, коби йому ще раз пожити в джунглях, хоч на короткий місяць. Ще раз почути дотик листя велитенських дерев, понюхати запаху джунглів. Почути легке ступання диких звірів, полювати на них, вбивати. Образ був приманливий. Але відтак прийшли інші картини: його жінка, молода, гарна; його приятелі; дім; його син!

—o—